

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KOZLONYA

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.
Égész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 6 " 50 kr.
Negyedévre . . . 2 " 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 "

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, Kutsai János nyomdájában, aztán Telegdi K. Lajos és J. Csáthy Károly könyvkereskedésében, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetési díj:

öt hasábos posztos 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többihez megfelelően hirdetménynek lenniük tartozik. Helyszíni hirdetések minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sorra 20 kr. A hirdetéseknek valaminek a nyitási költségek egyedül a kiadóhivatalban közzé kell tenni. Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba, a lap szerkesztéséhez tartozó költségeknek a szerkesztésig irodába érkeznek.
nagyjuttua lóna-ház 1704. szám alatt

Debreczen, julius 31.

A függetlenségi polgártársak morognak, zugolónak, még pedig ezuttal nem Tisza Kálmán, hanem saját pártjuk vezére: Simonyi Ernő, Helfy Ignác, Mocsáry Lajos és Eötvös Károly ellen.

Hogy ez előbb vagy utóbb be fog következni, azt úgy is tudtuk, reánk nézve tehát nem meglepő az, valaminek nem lesz meglepő az sem, a mi még tovább következik. A függetlenségi párt egy nagy része, melynek Verhovay a prófétája, régóta nem viseltetik már kellő tisztelettel a pártvezérek panyókás mentői iránt, melyekben üdvözítő küldöttségek s más egyéb fényes tisztelegések alkalmával az udvarnál megjelenjen szoktak. A magyar Rochefort, Verhovay Gyula ur. kinek jelszava: „Le a tekintélyekkel!” ritkán mulasztja el az alkalmat, hogy egyet ne rántson diszes panyókás mentékben s kétségtelen, hogy addig fogja rángatni, míg kirázza őket belőle s megmutatja nekik, hogy merre van a függetlenségi kör ajtaja.

Simonyiékat is elmondhatják, hogy fogadja de a tót, kiver a házból: de hát ha tetszett annak előtte a Verhovay füzte, tessék már most meginni a levét is.

Szegény pártvezérek ugy vannak, mint a Gúthe büvész inasa, a manóktól, kiket segítségül hívtak, nem bírnak most már szabadulni. A Verhovay ur lapja által felbuzdított vidéki elvtársak bele akarnak most már szólni, hogy mi legyen és mint legyen s nem akarják a pártvezérek böcs belátására bízni a dolgot.

Legelőször a nagyváradi 1848-as kör állt elő azzal a kívánsággal, hogy nem oda Buda, nem elég az üdvösségre, hogy az urak ott a fővárosban csináljanak, a mit csinálnak, hanem országos pártértekezletet kell tartani, ott fogják majd elintézni a főbb kérdéseket s ott fogják megállapítani a közjogi ellenlélek országos szervezést.

A vezér-képviselő uraknak az országgyűlési függetlenségi körben erre a kívánságra borsóvíz kezd a hátuk. Na hiszen csak az kellene még: országos pártértekezlet! Jaj, hová legytünk! A demokrácia már lábával dörömböz az ajtón. Vissza, lázadók!

S elhatározott az országgyűlési függetlenségi körben, hogy a dörömbözésre nem nyitják ki az ajtót, hanem az ablakon át fűgét mutatnak a vidéki elvtársaknak. Takarodjanak kendentek haza; a párt országos szervezéséről minden egyéb kérdésről a mi dolgunk intézkedni, azért vagyunk országos képviselők, csak mi nekünk van elég eszünk ahhoz, hogy a szükséges teendőktől felett tanácskozzunk, „az egyes vidéki pártkörök csakis saját vidékiük érdekei és

szükségletei felől nyilváníthatnak irányadó véleményt.”

Nesze nektek vidéki elvtársak! Fogadj szót és hallgas, ez a jelszó.

— Micsoda? a vidéki atyafiak hallgassanak? — kiált föl erre Verhovay a lapjában s olyan megjegyzésekkel kíséri az országgyűlési függetlenségi kör hivatalos nyilatkozatát, hogy leszed róla minden bőrt. „Micsoda vaskalapos arrogálása ez a tanácskozás és döntés felsőbbbségének!” Biztatja a vidéki elvtársakat, hogy ne hagyják a dolgot abba s most már ők maguk vegyék kezökbe az országos pártgyűlés és szervezés ügyét, csapják el Mocsáry Lajost, Simonyi Ernőt Helfy Ignácot, Eötvös Károlyt, ezeket a lusta „gorilla majmok”, kik irtóznak a dologtól s kik két hónap óta, mióta az országgyűlési függetlenségi kör őket a párt országos szervezése végett kiküldte, még semmit sem tettek, sőt Mező-Kövesden egyenesen a szabadelvi párti képviselő kezére játszották a kerültelet atb.

Érdeklél várjuk ennek az épületes eszmecsereinek a folytatását.

A nagykanizsai képviselőjelölt.

Az a hír van elterjedve, hogy a nagykanizsai kerületben a kormány párt részéről Jókai lesz mint képviselőjelölt felépítve.

Phylloxera tanfolyamok.

Az ország összes középtanodáiból kijelölt természetrajzi tanárok számára a földművelési miniszter által rendezett tanfolyamok már megkezdtek. Ily tanfolyamokat létesítettek: Versecezen, Kassán, Pécsen és Tahitóthfalun. Tanárokul: Cserháty Károly, Sissóvics, dr. Lejtényi és Szaniszló Albert kéréstek fel. E tanfolyamra 48 tanárt neveztek ki a minisztérium s 16 önként jelentkezett, úgy hogy a tanfolyam végzetével a minisztériumbeli szakértőkkel együtt 70 hegyakörült szakértő fogja egyszerre az ország összes szőlőt vizsgálat alá vethetni. Minden egyes vizsgálat számára kijelölt és meghatározott borvidék területét fogja vizsgálat alá venni.

A magyar államvasut igazgatásának újjászervezése.

A magyar államvasut igazgatásának újjászervezése tárgyában a pénzügyi s közlekedési minisztériumok és az államvasut igazgatóság köréből kiküldött vegyes tanácskozás eddigi értekezéseinek eredményei — értesülésünk szerint — a következők határozatok: Folyó évi szeptember hó elsejével négy vidéki üzletigazgatóság lép életbe és pedig Miskolcra, Szolnokra, Kolozsváron és Zágváron. Ezeknek alá lesz rendelve a forgalmi főnökség, a vonatmozgásügyi felügyelőség és pályafenntartási felügyelő-ég. Mindezek fölött Budapestben központi vezérigazgatóság állítatik fel.

A Deák szoba a muzeumban.

Budapest, julius 30.
A muzeumban végre készen van a Deák-szoba. Sok keresés után a természetből vettek el egy kisebb szobát a második emeleten. A szobát Puszy Károly vezetése alatt

Csányi József muzeumi szolga végezte, a ki többször volt Deáknál, jó részt ismerté szobáját, s emlékezet után sikerült neki a muzeumi szobát ahhoz hasonlólag berendezni, bár az öreg ur butoraiból egyet-mást már eladtak.

A szoba a muzeum-utca felé néz. A bemeneti ajtó jobbára s szögletben egy 6 fiókos magas szekrény áll; az egyik fiókban az „örög ur” egy pár csizmája. A szekrény mellett kis pátca áll vasból, oda van állítva Deák két pátcaja, az egyik nádból van csontfogantyúval, másik egészen fából van. Ott áll a vas ruhakasztli is. E mellett a fal hosszában áll az öreg karos szék kényelmes párnáival. Ebben ült Deák legelőbb, mert úgy van ki párnázva, hogy ezen nem fáj az ülés. A szék mellett áll a hosszú asztal, megrakva albumokkal, itt fekszik Deák díszkardja is. Az asztal és íróasztal közt áll a gyönyörű faragású karosszék, melyet a zalai nók ajánlétkoztak Deáknak. Kör bevontat arannyal, ezüsttel himzett. Legelőbb virágkoszoruk, arabeszek közt Deák czimere, a támla középen koszoruban s szavak: A haza atyjának.

Az íróasztalon áll a tintatartó, félig ténál és porzóval, a fatálczán íróköz, körzők, vonalzó, cipész, a másik tálcán két tolltartó, az egyikben tollal, egy szokatlan nagyságú plégyújtató, még gyufa is van benne; tovább egy papírvágó olló, ójtókes nyitva, több papírnyomó: az egyiket alabastromból Vay b. faragta s nyugvó kezét mutat. A kéz Vörösmartnyé kezéről van mintázva. Két pescsényű Deák czimerével, egy ezüst hanutatót, két ezüst elnöki csengőtűt. Az asztal középen áll egy pompás fekete festett s aranyozott porcellán váza csináit virágokkal. Ezekon kívül több album fekszik az asztalon. Előtte hajtott lábú készült nádkarosszék.

Az asztalok felett néhány kép függ; a Than Mór által festett „Erzsébet királyné Deák Ferencz ravatalánál.” Alatta három kis arckép. Az egyik Wesselyóé. Az íróasztal felett Vörösmarty meliképe s Deák nyári lakásának képe függ.

Az ablakok jobbra és szögletben márványozott oszlopok áll az erdői nók bronz-emléke. Ehez van támasztva Deák esernyője. Az üveges szekrényben könyvek, folyóiratok, elvevő virágkoszorúk. Az ablak mellett kis asztal, halatartó üvegedényvel. Ott áll a nevezetes faszék is a melyen Deák városligeti sétái alkalmával pihenit szokott; meg van jelölve ezüst táblával, melyre a felirat van vesve: E széken ült Deák Ferencz városligeti sétái alkalmával 1861-1874. A szoba baloldalán ágy, asztalok és kisebb szekrények állanak. Az ágy meg van vetve. A könyvtárvány egy asztalon áll, tele könyvekkel és albumokkal. A szekrény mellett a falon aczélerűtű tükör függ. A szekrényben meg vannak a felig elhasznált orvosszerek; ott van egy plehdoboz is tele arcképekkel, míg a falat a Deák ravatalára tett koszorúk nagyszáma foglalja el; de itt csak addig maradnak, míg a muzeolum kész lesz.

Másfél nap és egy éjen át tartó sajtó tárgyalás.

Budapest Julius 30.
A Fortuna törvényeségi termében oriai sajtóper folyt le. Dr. Apaticzky Kálmán köbányai orvos, a X. kerület volt kerületi orvos pörölt be kilenc köbányai polgárt, a miért ezek a legutóbbi fővárosi tisztújítás alkalmával ellene korteskedve, híriapi és röpirati uton orvosi tudományát és modorát megtámadták. A tárgyalás a szük teremben, melyet a közönség, a 86 beidézett tanu vádlottak és védők teljesen betöltötték, tegnap d. e. tízedfél órákor kezdődött.

Megfogtam kezét s vigasztaltam, hogy ne töprenkedjen tovább ezen, nyugodjék meg abban, a mi ott fűn el van végezve; meglehet így is, úgy is nagy szenvedések lesznek még rá mérve. — Az isten ellen nem szállhatunk harcra.
Reám nézett fénytelen, homályos szemekkel, merőn, csodálkozva. Ugy látszott, nem ért semmit szavaimból. Keresett vetett magára s mormolva ismétlé utolsó szavaimat:
— Azt isten ellen nem szállhatunk harcra!

Magamban maradv sokáig tűnődtem a fölött, mi lesz mind ennek vége. Nem akartam gondolkodni rajta, minduntalan igyekeztem kiverni fejemből, de mindig csak visszatérték a gondolatok, oly erővel ragadták meg agyamat.
Miért akarja eltávolítani Hétnársnyé ez embert, ki iránt oly elfelejtetlen hálával tartozik? A bünrészesség félelme ez, mely reám a földfedtetéstől, vagy csak a szerencsétlen rágalmazott nő kétségbeesett lépése, ki a méltatlan gyusut akarja elhárítani magáról. Bármily esetben is, dacoz szive nagyon megtörhetett, hogy a világ ítéletével nem mer már szembe szállni. Hogy fiatal rokona, kit féligmeddig már völégénynek tartott a világ, lett volna okozója a rajongó paraszt legény eltválításának, nem hittem. Valami uralgó, parancsoló befolyást és a szédifű soha sem gyakorolhatott Kornéliára; az ellent sokkal finomabb és becsületesebbnek látszik, hogsem leendő menyasszonyát oly alávalószággal gyanúsíthatná, mint a kocsisai tilos viszony, sokkal másformább, mint hogy az ember eltávolítását kívánhatná.

Az egész nap csekély félbeszakításokkal a tanuk kihallgatásával tel el, kik dr. Apaticzky erkölcsi viseléről s orvosi működéséről tettek tanúságot.

A tárgyalás — páratlanul álló eset a magyar sajtóügyi eljárás történetében, — egyegy kis pihenő félbeszakítással egész másfél nap és éjen át tehát 27 órán keresztül folytattott, azért érdeklődőkkel folytonosan telve volt a tárgyalási terem.

Midőn éjfélt után 4 órákor befejeztették a tanuk kihallgatás, félrai szünet volt, mely a vádbeszéd következt. Már ekkor a hajnal derengett a tárgyalási teremben s egymásután eloltattak a terem falaira erősített lámpák. Csúpán az esküdték padja felett alkalmazott lámpák maradtak égve minthogy az elnök szigorúan örködött a felett, hogy az esküdték senkivel ne érintkezzenek, s így a terem szolga nem mehetett a terem azon részére, hol az esküdték ültek, hogy a lámpát eloltassa.

A tanuk közül főleg néhány nő sírúzkodott, kik haza kívántak menni családjukhoz, kis gyermekeikhez. Az esküdték kétségbe voltak esve, mert nem számítottak arra, hogy az éjet is Budán töltik s családjukért, némelek üzetőkért aggódtak. Kinosabbá tette helyzetüket az, hogy senkivel sem volt szabad érintkezniök és így értesítést sem küldhettek haza. Abafé ékszerész a bíróság elnökét kérte fel, hogy boltjának kulcsait küldesse haza, nehogy boltja az éjen át nyitva maradjon.

Vádbeszédek befejezése után már az első napusragok hatottak a terembe s Kriszt elnök reggeli 7 óra után kezdte meg az észszegészt.

Az esküdték és különösen a bírák kirtartása a legnagyobb elismerést érdemli meg. Az egész tárgyalás folyamata alatt az esküdték határozatának kihirdetéséig pótesküdtre nem volt szükség s a bírósághoz rendelt pótbíró is csak mint egyszerű halgató vett részt az egész tárgyalásban.

Az ítélet déli 12 óra tájban hirdetteték ki. E szerint magánragalom-vétségben Kanidai, Kottai, Schopf, Fácázyai, Kirchner, Kovács mondatnak ki bűnösöknek s Vass Sándor fölmentetnek.

Az esküdtéknek 51 kérdésre kellett feleletet adniök.

Bírák, ügyészek, ügyvédek számára.

A következő törvény könyvek küldettek be hozzáuk:
A magyar büntető törvénykönyv a bűntettekről és vétségéről (1878. évi V. t. czikk) Kézikönyv bírák, ügyészek, ügyvédek és közizgatási hatóságok számára. 200 sűrűn nyomott lap. Füzve ára 1 frt 20 kr.
A magyar büntető törvénykönyv a kibárgosokról. (1879. évi XL. t. czikk) Kézikönyv bírák, ügyészek, ügyvédek és közizgatási hatóságok számára. 73 sűrűn nyomott lap. Füzve ára 60 kr.

Az 1880 évi XXXVII törvényczikk a magyar büntető törvénykönyvet (1878. V. t. cz. és 1879. XL. t. cz.) életbeléptetéséről; Ára füzve [20 kr.]

Az 1. és 2. sz. könyvet minden egyes szakasz tartalmának kitüntetésével, szövegbe nyomott jegyzetekkel s a büntetési tételeket is tartalmazó tárgymutatóval, a 3. számú pedig a bírósági illetőséget feltüntető táblák kimutatással ellátta; Cserna Vincze, kir. ügyész. Mind a három igen praktikus, nagy gondal és szorgalommal összeállított kézikönyv és ajánljuk a szakemberek figyelmébe.
A kiadó K r a u s z A r m i n könyvnyomdája Veszprémben, hova megrendelések intézendők.

Ez az ember azt hiszem, ha tán hallott is valamit a rágalmakból, soha semmit el nem hitetett abból. Kornélia az ő költői képzeletében valami eszménykép, valami ideális tökéletesség, a kit olyan hódoló, mély tisztelettel áthatott szerelmemmel övezett körül, mint a közpoker lovagja s troubadourja. Ha nőül veszi őt, báványa marad, akkor is bizonyosan, míg csak Kornéliának tetszik báványának maradni.
Még lehet, hogy boldog családi élet követhetik a házasságból. Az engedékeny, szelid férj iránt mindig gyöngéd fog maradni Kornélia, a világ kibékül velök, jó birneve helyreáll s évek múlva senki sem fog emlékezni már azokra a rémes, sötét dolgokra, melyekről egykor sutogtak az emberek.
Bizonyára fölmerül a kép Kornélia szeméi előtt is, csöndes családi élet jó, gyöngéd férj oldalán, vidám nyájas társaság, boldog évek, melyeket nem zavar senki, semmi. Szép álom lehetett ez nem csoda, ha lázas iparkodással igyekezett megvalósítani azt.
Az emberek gyusnos mosolygva kívánták szerencsét a völégénynek. Szegény fü köbolyan vette a szerencsekivánsát, de nem merde még elfogadni. Isten tudja, mily magasan állhatott az ő képzeletében Kornélia, aig birta talán elképzelnit, hogy az leszálhat hozzá.
Az ártatlan imádságok e neme engem, megvallom, meghatott. Nem épen szokásom hamar elérékenyülni, de mikor ezt a beteges, csöndes jó embert láttam azzal az áhítatos képpel csüggni e nőn, kit még ma talán senkinek tart a holnap a börtönbe hurcoltatni láthat, holnapután gyalázzattal meghalni, meg nem

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A HOLTAK TITKA.

— Elbeszélés. —

VERTESI ARNOLDTÓL.

(Folytatás.)

Később megtudtam, hogy a dologban volt csakugyan valami. Héthársnyé magához hívtatta a legény anyját s pénzzel kínálta meg a szegény öreg asszonyt, ha ráveszi fát, hogy menjenek el innen lakni messze Erdélybe, ott vesznek nekik egész telket, gazdálkodjanak, töltsék nyugalomban, jólétben öreg napjaikat, házasodjék meg fia s legyenek boldogok.

— Teljes szívemből kívánom, — szöjt a szép uri asszony.

S egy pillanatra zsebkendőjével takarta el szemét.

Az öreg asszony eltolta magától a pénzt és sirásra fakadt. Eszébe jutott, mikor a gyűrűt eladta a zsidónak.

— Nyomoruságban, koldulva akarom inkább tengetni napjamat.

A szép uri asszony hevesen fordult el. Egy szőb sem szöjt többet, csak lihegett s szép febrő ujjait reszketve húzogatta végig a székek támláján, a mint végig ment kétszer, vagy háromszor a szobán; azért ingerülten intett az öreg asszonynak, hogy távozzék.

Az kezét akart még csökölni és szölni valamit, bocsánatot kérni, megengesztelni a

tartóztathattam magamat bizonyos elérékenyüléstől.

A gyász idő mégsem tel le: de hiszen mit törődött azzal Kornélia. Ő ledobta már a harmadik héten a gyászruhát. Meglehet, megembánta s mégis ki akarta húzni a gyászdídot az új lakodalomig, vagy nem tudom mi más ok indította arra, hogy minden látható törő öhájtása ellenére is késletesse az esküvő napját. En csak annyit láttam, hogy a dolog huzódik, halasztódik, ámbar mindkettőjüknek vágya, öhájtása egyesül.

Az ifju nem merte sürgetni s csöndesen, bár nem minden aggodalom nélkül várta a boldog percet. A szó teljes értelmében még nem voltak jegyesek, de a fiatal emberek aig lehetett az iránt kétségbe, hogy szép rokona kés kezével boldogtiti őt. Menyire volt benső a viszony, azt egész határozottan nem tudám megmondani, — annyira semmi esetben sem, mint a hogy az emberek beszéltek.

De meg voltam gyözdőve, hogy azoknak sincs igazuk, kik azt tartják, hogy e fiatal embert csak boldondá teszi szép kaczer rokona s csak a villámhárító és spanyolálit ketős szolgálatát végezteti vele. — A vonalam köztük öszinte volt és mély, a szép nőt szíve és érdeke egyaránt az ifjuhoz kötötte, de soha sem hittem azért, hogy ez valami szenvedélyes szerelem. Az ilyen férfiak részvétet és rokonszenvet költenek a nőben inkább, mint szenvedélyt. A vének, az értekeknek e szerelemben ugyancsak kevés, — talán épen semmi része.

(Folyt. köv.)

csorbát, melynek Anglia európai politikájára is nagyvisszabátása van. Az angolok veszteségét 3000 emberre teszik. Az angol lapok egyhangulag konstatálják a nagyszerűséget, de egy részük Gladstonet itéli el felelőtlenségéért.

Napi hírek.

Agusztus 2. A debreczeni tanuló ifjuságnak azon része mely a szünidőket itthon tölti kegyeletes ünnepet ültetett az 1849 Augusztus 2-iki debreczeni vészese csata 31-ik évfordulati napján. Az ifjuság magasztos emlékműpályán bizonyára városunk melegen érzi honfiai és honleányai is részt fognak venni, hogy mint hálás utódok koszorúzzák meg a hazaférti küzdelemben elesettek sírjait. Az ünnepély hétfőn d. u. 3 órákor veszi kezdetét s bizonyára a nagy naphoz fűződő kegyeletos emlékekhez méltólag fog lefolyni.

A helybeli dal-zene egyesítései napján Vasárnap Aug. 1-én napján este a Hungária udvarkertjében 30 kr. belépti díj mellett a kolozsvári uti költségei fedezésére dalélelyt rendez melyre a t. közönség tisztelettel meghívatik. Partoló tagok szabad jegyüket használhatják. Az előnév k s g.

Dobos Gáborról nem tudjuk honnan vette a Debreczen-i lapoktól a hírt, hogy az illavai feyházból megszökött volna. E hír városunkban már három évvel ezelőtt is el volt terjedve, mi magunk is hallottuk, de tartózkodtunk annak közlésétől. A „D-n” kapott rajta, s sentatisz híreltel tele lett kiabálva az ország, sőt mint a „Nagy-Várad”-ban olvassuk, már Váradon az a hír járta, hogy Dobos Gábor kinnálló betyár megszökött. Vén Ilaváról, hazajövetelét M. Telegd felgyújtásával adta hírül a vármegyének. Ezzel kapcsolatban tegnapelőtt meg már azt is mondták, hogy Püspök-Ladány és Ugra is ég, s itt mindenütt Dobos Gábor gyújtogatott. Azért nem jó szelnek éresztieni olyan híreket, melyek zavartják a békés polgárok nyugalmát.

Szerencse szilvák. Nehány nap óta olyan papírból készült — szivar-szilvákát árulnak városunkban, melyekre három szám van nyomtatva azért, hogy a számozott a vásárló egyáltalán a lútrián megtehesse. Akad ám igen sok ember, a ki a krajcáros szilva számozott jelszót lát, s nem is mulasztja el megteenni — jó remény fejében azt az egy hatost a lútrián.

Vadászati jog haszonbérbe adatik a hatvan utcai külső és belső földön; értekezhetni felőle 1320 sz. a. Tautó utczán.

Dalárdánk egyenruhában. Mint biztos forrásból értesültünk a helybeli dal és zeneegylet működő tagjai és igazgató választmány a Kolozsváron tartandó orsz. dalártnépeleyn az ünnepeleynéknél külsősegekben is emelése czéljából mindnyájan fekete salonn ruhában fekete kalappal — melyen piros szalag leund — jelennek meg. Az egyforma kalapok helybeli kitűnő kalapos Keszier Jakab által készítettnek. Öröm lesz látni városunk dalárait egyenruhában együttesen s ismerve az egyelet buzgalmát és kiváló hangerejét reménylünk, hogy az egyelet sikerrel visszatérte után mielőbb bemutatja közönségünknek is egyenruhában magát. Előre is üdvözljük őket.

Díjküglizás. A kereskedő ifjak egyesületének kerti helyiségében holnap d. u. 2 órákor díjküglizás tartatik. A versenyküglizás nyereménytárgyakkal van összekötve s czigányzene fog játszani, vendégek is szivesen láthatnak.

Meghívás. A debreczeni iparos ifjak egylete augusztus 1-én, azaz, vasárnap d. u. 3 órára — az egyelet helyiség udvarkertjében felállított küglizóban — versenyküglizást rendez, melyre az egyelet: alapító, partoló és rendező tagjai — vagy bármely tisztességes küglizó kedvelő, ha nem tag is tisztelettel meghívatik. A versenydobjás 3 drb. igen díszes tájpiárra fog történni. Este 8 órákor a küglizó kertjében társas vacsora fog rendeztetni, melyben személyenként 50 kr. lefizetés mellett részt vehetnek az illetők. Kelt Debreczen, július 29-én 1880. A rendező s z s e g.

A hónapú sirók. Régi dolog, hogy a honvédeink sírjához vezető ut annyira elhanyagolt állapotban volt, hogy a sírokhöz zárandóköz közönség alig volt képes odáig eljutni. Örömmel vesszük tudomásul, hogy derék kir. ügyészünk Tóth Mór ki gyönyörű rakberket is létesített, nehány nap óta serényen dolgoztatott ez uton, s minden lehetőséget felhasznált, hogy az aug. 2-iki ünnepelely alkalmára már könnyen járható s díszes ut vezetse el a közönséget a sírokhöz. A munkálkodást majd a sírok díszítésével szándékozik befejezni. A hazafiai nemes buzgalom nem szorul dicsegetésre.

Temesvári Lajos volt debreczeni szingizgató színtársulata, Ujvidékről az ottani részvételesség miatt, kétheti otlléte után, kénytelen volt Kulára átteni állomását, hol már Zilahy Gyula társulati titkár, megkezdte a bérlet gyűjtését szép sikerrel.

Kataster. A debreczeni járási kir. katasteri becselő biztos ur, az osztályba sorozási munkálatait jövő aug. hó 2-án hétfőn a köntös kertben, 3-án 4-én kedden és szerdán a hatvan utcai kertben és a körülötte lévő majorsági földeken, 5-én c-ütrötökön a Töcös kertben, 6-án pénteken a Töcös kertben és a kenderátatóban, 7-én szombaton pedig a Turás kertben, és a vásár téren fogja folytatni. — Mire az illető birtokosok jó akarattal az ennel figyelmeztetnek. Debreczen, 1880. július 31-én.

Debreczeni vendégek a korintnczal fürdőn. Hozzánk beküldött kimutatás szerint a fentemlített fürdő az idén 512 vendég fordult meg. — Debreczenből következők vannak jelen: Simonffy Sámuel ügyvéd, Schmidt S. zongora raktárnok, Borsai Sándor ügyvéd, Dospoly János kereskedő, Varga Lajos coll. pénztárnok nevével, Tóth Sámuel tanár neje leányával, Hadházi Fényes Zuzsanna rokonával Kovács Irmával stb.

A debreczeni porró. Hogy városunkban nagy a por, az nem újság, hogy azt sohasem loscolják, az sem újság, de mindazonáltal talán lehetne követelni, hogy valami intézkedés tételének arra nézve, hogy készkarva ne verjék fel az utca porát annyira, hogy a közlekedés lehetetlenné vána. A tálygályok, szekerek, hogy lovak patáit megkímélik, sohasem az utca közepén a közvezet hajtának, hanem mindig a mellett s olyan port vernek, fel, mely elviselhetetlen s tönkretesz a kereskedések fényes kirakatait is. És ez nemcsak nappal, de este is így történik, a mikor pedig már a sétáló foglalkják a járdát abban a jó reményben, hogy most talán már tisztább levegőt is élvezhetnek. Tegnap este 9 órákor saját szemekkel láttuk, hogy vagy négy ókros szekér vert fel a követet ut mellett nagy portfelölt. Erre nézve jó lenne rendőrileg intézkedni, ugyisint az egyes ház-tulajdonosok és üzletlajdonosoknak hivatalból megtagadni, hogy a gyalogjárdát gyatrakban köteleseleg szűrésül s lehetőleg egy időben locsoltassák.

Személyi hír. Egy idő óta alaptalan fejeltések folytán Lenthé Pál szoboszló kir. járásbíró e hivatalától felfüggesztve volt, s most az igazságügyér által hivatalába visszahelyeztetett, a Debreczenből ideiglenesen ott működött járásbíró, Simouffy Antal pedig hazajött.

Azon gőzcséplőgépek szakszerű vizsgálata melyek a város külsősegein működnek már befejeztetett. A gépek mind a legnagyobb rendben találtak, s mindössze is néhány gépsz lett megkötvetve, mert a netán bekövetkező szerencsétlenség esetében a vérszalpításhoz szükséges szerk hiányoztat.

Nagyvásár Debreczenben az augusztus havi nagyvásár közeledtével jónak látjuk a vásárok sorrendjét és napjait közölni. Aug. 9. hétfőn bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá 10. kedden toll, iparzikkék, gabonamennék, 11. szerdán és mindenféle terményvásár, 12—13. csütörtök, péntek juhvásár, 14—15. szombat vasárnap sertésvásár, 16—17. hétfőn, kedden nagy baromvásár.

Elveszett kutya. Egy veres szőrű nőtény tarkás kóppó kutya elveszett. A megtaláló kériük azt Tinogli Gyula urhoz Varga utca 3509 számú házhöz beadni.

Kutba ugrott. Tegnap délután 6 óra fele a czeleged utcai külső kutya egy nő ugrott bele. Szerencsére két ott levő napszámos észrevette és rögtön segítségére sietett a szerencsétlennek kit a nyomor vitt e végzetes lépésre. A mentők többszörös kérelmére sem akarta a lenyújtott vedret megfogni s a kiszabadítás igen nagy fáradságba került. — A szerencsétlen kórházba szállítják mert nyomorék kezeivel nem képes kényerét megkeresni.

Amerikai fénycépek hirdet Adler A. stellerjé a széchenyi utczán állítván fel. — E fénycépek 5 perc alatt készünek el s darabonként 50 krba kerülnek.

A Kias fele erőmutatványokat ma és holnap ismét a légrugások fejezik be. Az olasz erőművész vendég nem lett szerződötve, mert nem elégitette ki a közönséget. Ugy halljuk, hogy Kias más új tagról gondoskodott. — A versenybirkozás már concursus lett kihirdetve s mielőtt valamely vitéz férfiú jelentkezne szonnal meg fog tartatni.

Elvesztett egy pénztárca 3 frt készpénzzel, egy váltóval s egy lutria czédulával. A szives megtaláló kellő jutalomban részesül ha azt Jenei István alkaptány úrnál bejelenti.

A Hungária udvarkertjében ma este zeneestély rendeztetik.

A Seemann-féle macskazenéről hivatalos jelentést tesz közé a lapokban az egri főkapitány, s azt mondja, hogy az egész hír nagytva adatott elő, mert sem dob, sem trombita vagy lárna nem volt hanem csak 15 felkelésült tüzés vérd ifjut kellett szép szóval hazaküldeni.

Mezői Lajos n-váradí acad. festő és közsegi iskola rajztanár h. hó 29-én N-Váradon elhunyt. A derék művész egy N-Várad város részvéte kísérte örök nyugalomra.

Talált eb. Egy szép kis kutya találtott. Gazdája kellő igazolás mellett átveheti kismester-utczán 1101. sz. alatt.

Kwida Joh. Ferencz cs. kir. udvari szállító urnak Kornuburgban.

Az ön községny eleni folyadékát megkaptam s annak egyrészt az 1-6. gárda ezred parancsnokának, másrészt pedig a királyi lovak istálló igazgatójának adtam át. Az értetéseket, melyek az ön szab. folyadékról hoztam eljutottak, az elismerést fejezik ki, azok hasznos s eredményos voltáról. Legközelebb bővebb értesítést fogok küldeni.

O. Demirjan Habib Bey. Osverfarsa, a svéd és norvég király lovászmestere.

Vegyes.

Örült török nő. Komikus és egyszerű megható jelenet folyt le a napokban Konstantinápolyban a péral futczán, írja a konstantinápolyi „Semaphore.” Egy igen szép, választékos öltözött fiatal zsidóleány az egész utca kiváncsiságát felkeltötte különös magaviselével. A „Byssance” szálló előtt állomásozó minden bérkocsinak kinyitogatta ajtaját, aggodalmas kifejezéssel nézve mindnyegyi kocsiba, mintha valakit keresne. A néptömeg kiváncsisága azonban ámulattá változott, mikor a zsidóleány ott hagyta a kocsikat, az egyik löböz futott, átkarolta nyakát, végtelen szelid pillantással, könnyben úzó szemekkel nézett a lö ostoba pófájára, s a zután megcsókolta orczipját. A leányka azután keservesen zokogni kezdett s a lovat a legbarátságosabb szavakkal tisztelte meg. Ez a jelenet némelyeket megnevetetett, a közönség komolyabb részét azonban mélyen meghatóta a leányka örlétsége. Végre két zaphite jelent meg, a szegény leányt bérkocsiba tették s a Galata-Szerhája hajtottak vele.

Hány tojást rakhat egy tyúk? Hat-százat. Ebből az első évben 20-át, a másodikban 135-öt, a harmadikban 114-et s aztán minden évben húszszal kevesebbet; a kilen-

zedik évben legjobb esetben csak tízet. A ki tehát a táplálék és termelés között helyes arányt keresi, négy évvel tovább nem tartja tyúkját, ha csak ritka és becses fajta miatt nem.

Hol lesznek legtöbb sör. A bécsi iparkiallításán összehajtották az Európában és Észak-Amerikában tavaly elfogyasztott sör mennyiségét. E szerint a német birdalomban elfogyasztottak 38,946,510 hektoliter sört. Angliában 36,597,550 hektoliter, az észak-amerikai Egyesült-Államokban 15,400,000. Ausztria-Magyarországon 11,184,681 hektoliter. Franciaországban 8,721,000. Belgiumban 7,854,000. Oroszországban 2,300,000. Svájcban 724,000. Norvégiában 615,000 hektoliter sört. Legtöbb sört isznak Belgiumban, hol a lakossága fejenként 147 liter esik egy évben s legkevesebbet Oroszországban, hol csak három liter esik egy emberre.

Köz gazdaság.

Házfedő-papirlemez. Tüz-és vízmentes házfedő-papir lemez készítésére Klein Gerhard (Köln) egy új épen most szabadalmazott eljárás alkalmaz. Ez abban áll, hogy rongyból készült papirlemez csomagoló vásznat és manillapapirt szurok és sephaliból készült vízmentes keverékben megmáztunk és egymásra préselünk. Az így megkészített pép kivülről ismét vízmentes keverékkel vonatik be, finom fal butorkal kibentetik és tüzmentes kompozícióval vegyítetik. E tüzmentes kompozíciót feltaláló örlött asbest és szénsavas meszkeverékből állítja elő. Az így gyártott házfedő papirlemez kitűnő szerkezeténél fogva sokkal jobb és tartósabb, mint a többi e nemű kísérletek.

Legújabb

London. Egész Indiában a benszülöttek nagy igazgatóságban vannak. A bazárban a legborzostabb hírek keringnek. A Standard intja a kormányt, ne vonjon ki az országból sok katonát.

Minden jelentést azt mutatja, hogy az indiai kormányt nincs sejtelmé sem Ebyb seregeinek erősegeről. Angolországból erősítéseket küldöttek.

Mint hogy a Chammanon innen a táviró el van rontva, nem kaphatni Kandaharból újabb híreket. Most minden attól függ, tartahatja-e magát Kandahar?

Az afganisztáni verség igen lehangolta az angol kormányt. Gladstone egy nyilatkozott hogy az afgán kérdés már halálra fásztotta s szeretne töle menekülni. Konservatív körökben félnek, hogy a kormány, a parlamenti többségre támaszkodva, ürügyül használhatná verséget, hogy Afganisztánból rögtön vissza vonja a csapatokat, a mi által az angol prestige Indiában nagyon kompromitálva lenne.

Felolós szerkesztő: Kutas Imre. Főszerkesztő: Vértosi Arnold.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállításon.

A legnagyobb díjakkal kitüntetve.

Az első magyar gép- és tüzelőszergyár, harang- és ércöntőde.

VALSER FERENCZ

Budapest, Rottenbiller-utca 66.

ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett vízművi osztályát az árvizmentesítő társulatok, a megyei és városi közhatóságok és a gazdaközönség b. figyelmébe.

A szivattyú-gyár készíti

árvizmentesítő, körfutó, bányaszivattyukat, házi és gazdasági kutakat, vállalkozik gyeplumoslók, vízvezeték, gőz- és zuhanyfürdő berendezésére és minden vízművi munkálatakra.

A gyár készítményeiért teljes jótállást vállal.

Kivánatra költségvetések és képes ár-lapok díjmentesen bocsátatnak rendelkezésre.

GICHTFLUID

FRANZ JOH. KWIZDA
K.K. HOFLIEFERANT.

Evek hosszú során át jónak bizonyult mint kitűnő szer a kőszív- és csusz ellen. Kifeszamollások, az ink és izmok megrögzése, varomlások, zuhások a bőr érzéketlensége, továbbá a helyi gőrcsök (szőlősej) idegfájdalom, dagadtok ellen, melyek reg alkamazott ló-vektől erednek, főleg pedig a nagyon, erőfeszítések, noszábigyágások, stb. időtti orvosi és utama s újolt erősítésre, valamint az előre haladott korban a mutatózó gyengeségnél.

Valódi minőségben kapható Debreczenben: Gérey Fülöp és Riekl József Zelmós uraknál.

Főraktárhelyiség: Kwizda Ferencz Jánosnál, es. k. udv. szálitón és kerületi gyógyszerész Kornuburgban.

Ára egy palacknak 1 frt. osztár. ért.

Azonfelül a koronaországok csaknem minden város és mezővárosában vannak raktárak, melyek koronakint a vidéki hírlapok által közzétesznek. (180 4-6.)

Védjegy.

Haszonbérbe adás.

A székellyi uradalomhoz tartozó székellyi hadi telárségi, a helyben lévő bérő lak, nagy vendégfogadó és 5 korcsmával, továbbá s hátsárlan lévő két korcsmával, jövő 1881. év april 1-étől kezdve 3 évre haszonbérbe kiadó.

A nyilvántartás arverés folyó évi augusztus 18-án fog Székelyhádon az uradalmi irókban megtartatni, ugyannakkor 10% bűnást pénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadotnak.

Az uradalmi igazgatóság

Hirdetés.

A debreczeni kir. gazd. tanintézet gazdasági tulajdonát képező 8 öberrő csejő gőzgép, 1. é. augusztus hó 1-jeától a t. gazdasági részére részvevőre szabandó rendelkezésre áll. Csepeliteni szandékok jelenlétének vagy az intézet igazgatójának irókjában, peterhá-utca végében az intézet épületben, vagy az intézet gazdaságában Pallagon, hol a gép működése is megtekinthető.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ref. egyház tulajdonát tevő alább megjelölt ingatlanoknak, a folyó 1880-iki évi október hó 1-3. napjától számított 6. esetleg 12 évi időtartamra nyilvános közárverésen haszonbérbe adása, a jelzett egyház t. gazdasági szakbizottságának 249/1880. számú végzése szerint elrendeltetvén: annak szabáyszerű fogantatására határidőül a f. 1880-dik évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 9 és délutáni 3 órája, esetleg a következő nap délelőtti és délutáni kitűzetik, mely árveréshez az árverési kiváncz azon figyelemzettel hivatnak meg, hogy az alább jelölt; s árverés alá kitétt ingatlanok kikiáltási árának 10%-ét az árverés kezdetekor, az árvereltető bizottság kezéhez bányapénzzel lefizetni kötelesek, s hogy az árverési feltételeket a jelzett egyház számvevői hivatalában, az egyház tanácstermében, addig is megtekinthetik, s azokról tudomást nyerhetnek.

Az árverelendő tárgyak következők:

1-ör. A Székely Dienes-féle föld ondódi földje, 7 hold és 150 □ öl; kikiáltási ára . . .	101 frt 20 kr.
2-ör. A péterfia leányiskola ondódi földje, 7 hold, és 50 □ öl; kikiáltási ára . . .	137 frt 20 kr.
3-ör. A Zakar-féle ház ondódi földje, 9 hold, és 750 □ öl; kikiáltási ára . . .	130 frt 80 kr.
4-er. Isptályi két malom ondódi földje, 13 hold és 363 □ öl; kikiáltási ára . . .	151 frt 40 kr.
5-ör. Hatvan-utcai kettős iskola ondódi földje, 5 hold és 550 □ öl; kikiáltási ára . . .	61 frt —
6-ör. Arok-utcai kettős iskola ondódi földje, 5 hold és 1050 □ öl; kikiáltási ára . . .	53 frt —
7-er. Nagy-csapó-utcai leányiskola ondódi földje, 4 hold és 1400 □ öl; kikiáltási ára . . .	46 frt 50 kr.
8-ör. Anna-utcai leányiskola ondódi földje, 9 hold, és 1050 □ öl; kikiáltási ára . . .	84 frt —
9-er. A czeleged-utcai növevény ondódi földje, 42 hold és 1439 □ öl; kikiáltási ára . . .	551 frt 10 kr.
10-er. A macsi-mátai uti közti föld, 34 és 19 ¹ / ₂ rész nyilas; kikiáltási ára . . .	1784 frt 11 kr.
11-szer. A Kádár dőlőbeni föld, 32 és 3 ¹ / ₂ rész nyilas; kikiáltási ára . . .	1806 frt 96 kr.
12-er. A Coonka dőlőbeni föld, 14 és 7 ¹ / ₂ rész nyilas; kikiáltási ára . . .	820 frt 03 kr.
13-szor. A Percz dőlőbeni föld, 32 és 13 ¹ / ₂ rész nyilas; kikiáltási ára . . .	1755 frt 09 kr.

A jelzett ingatlanok a kitűzött árverési határidőben, a kikiáltási áron alól haszonbérbe nem adotnak.

Árverési helyiség: az egyház tanácssterme consistoriális épület.

Debreczen, 1880. július 15.

Rab László, egyházi algonok.

Árverési hirdetmény.

A szatmár-németi lövészegylet az ugynevezett „Lövész kertek” az ujonan kitépített s kéyelemmel berendezett épületeivel, föld-égyiségeivel, mely utóbbi al 6 fordúszobából, gőzfürdőből, f. év augusztus 15-ötől 1882. april utolsó napjáig árverés utján bérbe adja.

Kikiáltási ár, egy évi bérösszegnek megfelelő 800 frt.

Árverési kiváncz a fenti összeg 10 százalékat az árveréskor — bányapénzzel — lenntenni tartoznak.

Az árverés f. év augusztus 8-án délután 4 órákor fog megtartatni a lövész kertben.

Az árverési feltételek Somossy Béla egyleti ügyvédnél előgesen is megtekinthetők.

Több évre történő bérleti ajánlat is figyelembe fog vétetni.

Kelt Szatmár, a lövészegylet választmányának 1880. július 18-án tartott üléséből.

Keresztes Sándor, egyleti jegyző.

265. 3-3.

Fogtájdalmak

akármilyen természetűek, hogy ha a fogak akár lyukak, akár betömöttek a híres **indus kiconatol** használatával elháríthatók. E szer utóérhetetlenségével világhírre tett szert és egy családnál sem melleszendő. Valódi kis üvegekben 35 krajczárjával. Egyedüli raktár itt Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban.

